VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 107/2026 vp. Kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi

KAJ VÄLIMÄKI, ERITYISASIANTUNTIJA
EDUSKUNNAN HALLINTOVALIOKUNTA
5.11.2026

Sääntelyn rakenne

- Ehdotetaan kahta uutta säädöstä
  - Laki kuolinpesän palvelualustasta
  - Laki kuolinpesän osakasrekisteristä
- Useita muutosehdotuksia
  - VM:n hallinnonalalla
    - VO: Perintö- ja lahjaverolaki, laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta, laki verotusmenettelystä
    - JulkICT: Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista
  - OM:n hallinnonalalla
    - Perintökaaren 20 luku
    - Ulosottokaari
    - Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan
- Lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1.2.2027

Uudet palvelut

- Kuolinpesän osakasrekisteri
  - Korvaisi nykyiset sukuselvitykset ja virkatodistukset
  - Mahdollistaisi kattavat tietopalvelut ja valtuutukseen perustuvan asioinnin palvelualustalla
- Sähköinen perukirja ja perintöveroilmoitus
  - Tarvittavat osakastiedot osakasrekisteristä
  - Verohallinnon hallussa olevien varallisuustietojen hyödyntäminen
- Kuolinpesä käyttäisi palveluita OmaVeroon toteutettavalla palvelualustalla
  - Palvelualustan käyttäminen olisi kuolinpesälle vapaaehtoista

Säännösmuutosehdotukset

- VM kannattaa lakivaliokunnan esittämiä ja tähän lainsäädäntökokonaisuuteen liittyviä säännösmuutoksia
- VM ehdottaa lisäksi muutoksia kuolinpesän osakasrekisteristä annettavaan lakiin
  - 18 § Tietojen luovuttaminen kuolinpesän osakkaalle, pesän ilmoittajalle ja kuolinpesän yhteyshenkilölle
    - DVV:n pitäisi voida luovuttaa tieto perillisittä kuolleen kuolinpesästä Valtiokonttorin lisäksi myös Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle
  - 35 § Maksut
    - HE:n sääntelyehdotus perustuu lähtökohtaan, jossa kirkkojen ja DVV:n maksut olisivat oikeudellisesti kunkin tiedot osakasrekisteriin luovuttaneen toimijan perimiä maksuja tiedot käyttöönsä tilaavalta asiakkaalta. Tämä lähtökohta on osoittautunut tarkemmassa suunnittelussa asiakkaalle monimutkaiseksi.
    - Ehdotetaan mallia, jossa kuolinpesän osakasrekisteristä asiakkaalle luovutettavista tiedoista perittävä maksu olisi kokonaisuudessaan valtion maksu. Kirkot perisivät maksunsa DVV:ltä
    - Asiakkaalta perittävän maksun kokoluokka ei muuttuisi, mutta menettelyt yksinkertaistuisivat

Taustadiat

Miten kuolinpesän asiointia sujuvoitetaan?

- Kuolinpesä saisi tiedot viranomaisrekistereistä keskitetysti eikä sen tarvitsisi enää tilata virkatodistuksia tai sukuselvityksiä erikseen
- Perukirja voitaisiin laatia OmaVerossa
- Osa perukirjalle tarvittavista tiedoista tuotaisiin viranomaisten toimesta OmaVerossa laadittavalle perukirjalle
- valtuutukseen perustuva asiointi mahdollistettaisiin palvelualustalla
- Perunkirjoitukseen voisi osallistua etäyhteydellä

Osakasrekisteri korvaisi sukuselvitykset

- Kuolinpesä saisi viranomaisrekistereissä olevat perillistiedot keskitetysti
  - väestötietojärjestelmässä, kirkollisissa väestörekistereissä ja Kansallisarkistolla olevat tiedot koottaisiin kuolinpesän osakasrekisteriin
  - Kuolinpesä voisi maksaa tiedoista perittävät maksut eri toimijoille yhdellä kertaa
- Kuolinpesän ilmoittaja täydentäisi viranomaistietoja osakasasemaan vaikuttavilla tiedoilla (testamentit, ulkomaiset perilliset, perinnöstä luopumiset jne.)
  - Lisäksi kuolinpesän puolesta ylläpidettäisiin kuolinpesän ilmoittajaa ja yhteyshenkilöä koskevia tietoja.
- Osakasrekisteriin tallennettaisiin rekisterinpitäjän toimesta tietoja mm. tietojen muuttamisesta, tietojen oikeaksi vakuuttamisesta ja vahvistamisesta sekä muista lähteistä saatavista tiedoista kuten konkurssista tai ulosotosta.

Sähköinen perukirja ja perunkirjoitus

- Perukirja olisi mahdollista laatia kuolinpesän palvelualustalla
  - Tarvittavat osakastiedot saataisiin osakasrekisteristä
  - Perukirjalle voitaisiin tuoda esitietoina Verohallinnon hallussa olevat vara- ja velkatiedot
- Perunkirjoituksen toimittamista koskeva määräaika ehdotetaan pidennettäväksi kolmesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen
- Perukirja voitaisiin toimittaa Verohallinnolle palvelualustalta
  - Verohallinto toimii jatkossakin perukirjan säilyttäjänä
- Perunkirjoitus voitaisiin toimittaa ja siihen osallistua etäyhteyksillä
- Perukirja voitaisiin allekirjoittaa sähköisesti myös muualla kuin kuolinpesän palvelualustalla

Valtuutukseen perustuva asiointi

- Suomi.fi –valtuuksilla mahdollistettaisiin ensi vaiheessa valtuutukseen perustuva asiointi kuolinpesän palvelualustalla
- Osakasrekisterin tiedot toimisivat valtuuksien perustana
- Mahdollistettaisiin sekä roolipohjainen että annettuun valtuutuksen perustuva asiointi

Tietopalvelut ja ylläpito

- Osakasrekisterin tietoja voitaisiin luovuttaa laajasti tietoja tarvitseville viranomaisille ja yksityisille toimijoille, kuten pankeille
- Kuolinpesä ja sen osakkaat voisivat hyödyntää osakasrekisterin tietoja palvelualustalta saatavilla todistuksilla ja otteilla
- Tietoja voitaisiin luovuttaa osakasrekisteristä myös yksityisille henkilöille
- Osakasrekisteriin kerättäisiin kuolinpesän yhteyshenkilötieto kaikista kuolinpesistä
  - Tietoa voitaisiin luovuttaa laajasti, myös asiakkuuden hoitoon ja markkinointiin
  - Yhteyshenkilö voisi rajoittaa tietojensa luovuttamista väestötietojärjestelmään tallennettavilla tietojenluovutuskielloilla

Perintöveroilmoitus

- Perintöverotus ei jatkossa perustuisi perukirjaan vaan perintöveroilmoitukseen.
  - Rakenteinen perintöveroilmoitus ehkäisisi nykyongelmia ilmoittamisessa, tiedonkäsittelyssä ja hallinnon palveluissa sekä mahdollistaisi perintöverotuksen tehokkaamman toimittamisen.
- Palvelualustalla toimittaessa perukirja ja perintöveroilmoitus muodostuvat samoilla ja siten yhdenkertaisilla kuolinpesän toimilla.
- Palvelualustalla verovelvolliset saisivat käyttöönsä tarpeellisia esitietoja Verohallinnolla olevista varallisuustiedoista ja osakasrekisterin osakastiedoista.
- Perukirja toimitettaisiin Verohallinnolle perintöveroilmoituksen liitteenä. Perukirja säilytetään jatkossakin Verohallinnossa.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

KAJ VÄLIMÄKI, ERITYISASIANTUNTIJA
KAJ.VALIMAKI@GOV.FI